

SVENLJUNGA
KOMMUN

modell

plan

policy

program

regel

regel

för taxor och avgifter inom
socialnämndens ansvarsområde

riktlinje

rutin

strategi

taxa

.....
Beslutat av: Kommunfullmäktige

Beslutandedatum: 2016-11-28 § 182, reviderad 2017-04-19 § 51

Ansvarig: Förvaltningschef

Revideras: Vid behov

Följas upp: Årligen

Innehållsförteckning

Inledning	3
Avgifter för kost.....	3
Avgift för förbrukningsmaterial och heldagskost.....	3
Avgifter för resor i kommunens fordon.....	3
Avgift för färdtjänst	4
Avgift för riksfärdtjänst	4
Avgift för stöd- och hjälpinsatser av behandlingskaraktär	4
Avgift för hemsjukvårdsinsatser	4
Avgift för uppehållet för vuxna	4
Avgift för korttidsvistelse socialpsykiatri	5
Avgift för underhåll barn	5
Avgift för familjerådgivning	5
Avgift för insatser enligt LSS.....	5
Avgift för barn och ungdom med LSS-insatser.....	5
Avgifter för vuxna med LSS-insatser.....	6
Avgifter för vård och omsorg	6
Vårdbehovsnivåer.....	6
Maxtaxa	6
Förbehållsbelopp och avgiftsutrymme	6
Minimibelopp	6
Boendekostnad	7
Inkomster.....	7
Avgiftsutrymme.....	7
Avgiftsbeslut.....	7
Särskilda uppgifter som kan påverka förbehållsbeloppet	8
Ytterligare avgiftsreducering.....	8
Vid rättning på grund av fel uppgifter.....	8
Överklagan	8
Fakturering	8
Avdrag på fakturan.....	8
Kontroll	9

Inledning

Detta dokument reglerar vilka avgifter socialnämnden får ta ut från personer som använder socialnämndens tjänster. Kommunfullmäktige fastställer årligen de olika taxenivåerna i ett separat dokument.

Reglerna baseras på:

- Socialtjänstlagen (SoL) (2001:453) kap 8
- Socialtjänstförordning (STF) (2001:937) kap 6
- Socialförsäkringsbalk (SFB)(2010:110) kap 18-19
- Lag (1996:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) § 18-21
- Riktlinjer för fakturering och kravverksamhet antagna av kommunfullmäktige
- Beslut fattade av kommunfullmäktige gällande taxor och avgifter
- Beslut fattade av socialnämnden gällande taxor och avgifter

Avgifter för kost

- Avgifter för enskilda måltider i vård- och omsorgsboenden tas ut enligt fastställd taxa.
- Avgifter för matdistribution tas ut enligt fastställd taxa.
- Avgifter för matabonnemang tas ut enligt fastställd taxa.
- Avgifter för måltider på Mårtensdal tas ut enligt fastställd taxa.
- Avgift för kost i samband med korttidsvistelse LSS tas ut enligt fastställd taxa.
- Avgift för kost i samband med insatsen "bostad i familjehem" eller "bostad med särskild service" för barn eller ungdomar som behöver bo utanför föräldrahemmet, tas ut enligt fastställd taxa från och med juli månad det år personen har fyllt 19 år. För personer under 19 år regleras avgifter via underhållsbeloppet som beräknas per förälder. Avgiften får dock inte överstiga den faktiska kostnaden.

Avgift för förbrukningsmaterial och heldagskost

Avgift för förbrukningsmaterial och heldagskost för personer som bor på kommunens vård- och omsorgsboende utgår automatiskt när beslut om vård och omsorgsboende verkställs. Om brukaren inte önskar denna service, ska meddelande skickas från enhetschef till avgiftshandläggare som manuellt stoppar avgiften.

Avgifter för resor i kommunens fordon

Verksamhetsresor inom verksamheterna Skaparverkstan och Aktivitetscenter samt till dagvård för demenssjuka, är avgiftsfri under dagtid (KF § 89/2012).

För verksamhetsresor för LSS-boenden, vård- och omsorgsboenden eller dagcentralverksamheter tas en avgift ut per kilometer enligt fastställd taxa. Om flera brukare åker tillsammans delas kostnaden lika (KF § 89/2012).

För inköpsresa för att utföra biståndet inköp av dagligvaror och apoteksvaror, tas en avgift ut per kilometer enligt fastställd taxa oavsett om brukaren följer med i bilen eller inte. Om flera brukares inköp görs samtidigt delas kostnaden lika (KF § 89/2012).

För resor till vård- och omsorgsboende i de fall ett bistånd i form av social kontakt bäst tillgodoses genom gemensamma måltider, tas en avgift ut per kilometer enligt fastställd taxa. Insatsen individanpassas och enhetschef tar beslut om att kommunens bil kan användas (KF § 89/2012).

Avgift för färdtjänst

Färdtjänstresenären betalar vid varje resa en egenavgift. Den betalas direkt till föraren av färdtjänstfordonet. Egenavgiften motsvarar Västtrafiks baspris + 50 %. Samma avgift ska betalas av eventuell medresenär.

För resor till och från daglig verksamhet inom LSS eller dagvård för demenssjuka, tas en avgift ut motsvarande kostnaden för ett månadskort med allmänna kommunikationer (KF § 89/2012). Denna insats ska biståndsbedömas enligt socialtjänstlagen. Samma avgift ska betalas av eventuell medresenär.

Avgift för riksfärdtjänst

Vid resa med riksfärdtjänst ska tillståndshavaren betala en egenavgift som fastställs av regeringen. Samma avgift ska betalas av eventuell medresenär.

Avgift för stöd- och hjälpinsatser av behandlingskaraktär

Stöd- och hjälpinsatser av behandlingskaraktär är avgiftsbefriade. I dessa insatser ingår bland annat:

- Hem för vård eller boende
- Familjehem
- Boendestöd för personer med missbruk
- Boendestöd för barnfamiljer
- Boendestöd för personer med psykiskt funktionshinder (KF § 110/2006)
- Boendestöd för personer med funktionsnedsättning (KF § 110/2006)
- Insatser inom familjerätten
- Insatser av familjeterapeuter

Avgift för hemsjukvårdsinsatser

Avgift för hemsjukvårdsinsatser tas ut för personer över 19 år. Avgiften tas ut utan avdrag för frånvaro så länge den enskilde är inskriven i hemsjukvården. Avgiften ingår i maxtaxan.

Avgift för uppehållet för vuxna

Vid placering av vuxna enligt SoL/LVU/LVM i familjehem eller på hem för vård eller boende, tas en avgift ut för uppehållet enligt fastställd taxa. Regeringen anger högsta avgift som får tas ut per dag (6 kap 1 § STF).

Brukaren kan begära eftergift. Eftergift kan ges om särskilda skäl föreligger.

Avgift för korttidsvistelse socialpsykiatri

Vid korttidsvistelse för vuxna inom socialpsykiatri, tas en avgift ut för kost enligt fastställd taxa.

Avgift för underhåll barn

Vid placering av barn enligt SoL/LVU i familjehem eller på hem för vård eller boende, tas en avgift ut för kommunens kostnader för underhåll. Avgiften regleras i 6 kap § 2 SoL samt 18-19 kap SFB.

Avgiften beräknas efter föräldrarnas inkomst enligt det senaste taxeringsbeslutet. Uppgift om inkomst hämtas varje år från Skatteverket och beloppet omräknas varje år för perioden 1 februari till 31 januari nästkommande år. Utgångspunkt är inkomst av tjänst, kapital och näringsverksamhet, med ett grundavdrag, samt efter en procentsats utifrån de antal barn föräldern är försörjningsskyldig för.

Föräldern kan begära eftergift. Eftergift kan ges om särskilda skäl föreligger.

Avgift för familjerådgivning

Avgift för familjerådgivning tas ut enligt fastställd taxa.

Avgift för insatser enligt LSS

Insatser enligt LSS är avgiftsbefriade. Däremot får socialnämnden ta ut vissa avgifter för personer med LSS-insatser enligt nedansående regler:

Avgift för barn och ungdom med LSS-insatser

- Hemsjukvårdsinsatser är avgiftsbefriade.
- Utflykter, entréer etc. betalas av personen själv.
- För personer under 18 år tas avgift för kost i samband med korttidsinsatser ut enligt fastställd taxa. Avgiften får dock inte överstiga den faktiska kostnaden.
- För personer under 18 år, som genom en LSS-insats, får omvårdnad i annat hem än det egna, tas en avgift ut för kommunens kostnader för underhåll. Det gäller insatsen "bostad med särskild service för barn och ungdom". Den avgift som socialnämnden tar ut regleras i 6 kap § 2 STF samt 18-19 kap SFB. Avgiften beräknas efter föräldrarnas inkomst enligt det senaste taxeringsbeslutet. Uppgift om inkomst hämtas varje år från Skatteverket och beloppet omräknas varje år för perioden 1 februari till 31 januari nästkommande år. Utgångspunkt är inkomst av tjänst, kapital och näringsverksamhet, med ett grundavdrag, samt efter en procentsats utifrån de antal barn föräldern är försörjningsskyldig för. Föräldern kan begära eftergift. Eftergift kan ges om särskilda skäl föreligger.
- När ungdomen fyller 18 år upphör föräldrarnas skyldighet att bidra till kommunens kostnader för omvårdnaden. Aktivitetsersättning betalas ut till den unge först i juli det år den unge fyller 19 år. Under denna period får kommunen inte ta ut någon ersättning för kostnader från föräldrar eller den unge. I samband med LSS-insatser gäller 18-årsgränsen vare sig den unge fortfarande går i skola eller inte.
- Från juli månad det år den unge fyller 19 år och går i skola, till högst 23 år, samt har en inkomst, tas en månadsavgift ut för boende och kost i samband med insatsen "elevhem". Avgiften tas ut enligt fastställd taxa. Taxan för kost beräknas på frukost och kvällsmål sammanlagt 20 måltider per månad, och taxan för

boendet motsvarar kommunens avgift för hyra på elevhemsboende. Avgiften får inte överstiga den faktiska kostnaden.

Avgifter för vuxna med LSS-insatser

- Avgifter tas ut för hemsjukvårdsavgifter för personer över 19 år
- Utflykter, entréer etc. betalas av personen själv.
- För personer över 19 år, med egen inkomst, tas avgift ut för kost i samband med korttidsinsatser. Kostnaden tas ut enligt fastställd taxa. Avgiften får dock inte överstiga den faktiska kostnaden.

Avgifter för vård och omsorg

Vård och omsorg för barn och ungdomar upp till 19 år är avgiftsbefriade. För personer över 19 år tas en avgift ut för vård och omsorg enligt nedanstående regler:

Vårdbehovsnivåer

Timmar för beviljad hemtjänst sätts in i taxor enligt fyra behovsnivåer.

Nivå	Timmar per månad fr.o.m.	Timmar per månad t.o.m.
1	>0	2,99
2	3	4,99
3	5	6,99
4	7	-

Maxtaxa

En högsta avgift (maxtaxa) gäller för vård och omsorg samt hälso- och sjukvård i kommunal regi. Denna maxtaxa gäller för kommunens hemtjänst, korttidsvistelse, växelboende, trygghetslarm och hemsjukvård. Maxtaxan per månad uppgår till en tolfedel av 0,48 gånger prisbasbeloppet. Ekonomen räknar ut maxtaxenivån för året när prisbasbeloppet har fastställts.

Förbehållsbelopp och avgiftsutrymme

Avgiften ska reduceras med hänsyn till den enskilde brukarens ekonomiska situation. Detta innebär att avgiften inte får vara högre än att det finns pengar kvar till normala levnadskostnader och boende (ett förbehållsbelopp). Förbehållsbeloppet består dels av ett minimibelopp för normala levnadskostnader och dels av de faktiska boendekostnaderna.

Med hjälp av förbehållsbeloppet och uppgifter om inkomster görs en beräkning av hur stort avgiftsutrymme är.

Minimibelopp

Minimibeloppet ska täcka normala levnadskostnader som livsmedel, kläder, skor, fritid, hygien, dagstidning, telefon, TV-avgift, hemförsäkring, öppen hälso- och sjukvård, tandvård, hushållsel, förbrukningsvaror, resor, möbler, husgeråd och läkemedel.

Minimibeloppet per månad uppgår till en tolfedel av 1,3546 gånger prisbasbeloppet för ensamstående, och en tolfedel av 1,1446 gånger prisbasbeloppet för var och en av sammanlevande makar eller sambor. Ekonomen räknar ut minimibeloppen för året när prisbasbeloppet har fastställts.

Kommunen ska i vissa fall höja eller sänka den enskildes minimibelopp. Höjning ska göras om brukaren på grund av särskilda omständigheter har ett varaktigt behov av ett högre belopp, som till exempel kostnader för kommunens färdilagade kost eller kostnader för god man. Sänkning kan göras om den enskilde inte har några kostnader för de poster som minimibeloppet ska täcka, exempelvis om el ingår i hyran.

Minimibeloppet höjs med faktisk kostnad kr/mån för god man om den enskilde själv betalar detta. Korttidsboende/växelboende uppdelas i Svenljunga kommun i en vård- och omsorgsdel och en matkostnadsdel. Avgiftshandläggaren hämtar uppgifter från Konsumentverket om hur stor andel av minimibeloppet som ska gå till mat och räknar ut en procentsats för merkostnaden på grund av behovet av färdilagad kost.

Boendekostnad

För brukare som bor i hyreslägenhet och vård och omsorgsboende räknas lägenhetshyran som boendekostnad. Brukare som bor i egen fastighet (villa) kan välja att ange de faktiska boendekostnaderna eller lämna uppgifter om bostadsytan, taxeringsvärdet och eventuell skuld samt skuldränta och då görs en uträkning av ett schablonbelopp. Anges de faktiska boendekostnaderna måste dessa styrkas med fakturabelopp etc.

Inkomster

Som inkomster räknas samtliga inkomster efter skatt som brukaren kan antas få under året.

Pensioner, inkomst av tjänst, bostadstillägg och inkomst av kapital räknas som inkomst. Eventuell förmögenheten påverkar inte avgiftsunderlaget. Handikappersättning och stimulansbidrag räknas inte som inkomst.

Avgiftsutrymme

Brukarens avgiftsutrymme räknas ut genom att dra ifrån förbehållsbeloppet (minimibeloppet och boendekostnaden) från inkomsterna. Skillnaden är det utrymme brukaren kan debiteras. Avgiften får inte överstiga avgiftsutrymmet.

Reglerna om förbehållsbelopp reglerar endast brukarens avgift för vård och omsorg. Reglerna reglerar inte avgift för mat från kommunen. Detta innebär att kommunen inte reducerar avgiften ytterligare även om kostnaderna för färdilagad mat orsakar underskott i förbehållsbeloppet.

Avgiftsbeslut

Uppgifter om inkomster och ev. bostadsbidrag hämtas från Försäkringskassans register. Uppgifter hämtas även för make/maka/sambo och de gemensamma inkomsterna delas lika på makarna. Däremot beräknas avgiften var person för sig. Makar där den ene parten har flyttat till ett vård- och omsorgsboende, betraktas som ensamstående i ekonomiskt hänseende.

Avgiftshandläggaren räknar ut avgiftsutrymme, avgifter och fattar ett avgiftsbeslut.

När brukaren får avgiftsbeslutet ska han/hon kontrollera om uppgifterna som ligger till grund för beslutet stämmer. Om uppgifterna inte stämmer måste uppgifter för ändring av avgiftsbeslut skickas in till kommunen. Detta ska göras inom en månad för att nytt avgiftsbeslut ska gälla från månadsskiftet. I annat fall ska nytt avgiftsbeslut gälla från månaden efter den månad som de nya uppgifterna kommer in.

Särskilda uppgifter som kan påverka förbehållsbeloppet

Om brukaren uppger särskilda omständigheter som kan påverka förbehållsbeloppet fattas beslut av socialnämndens arbetsutskott. Avgiftshandläggaren skriver en tjänsteskrivelse i ärendet till arbetsutskottet. Detta gäller inte om de särskilda omständigheterna gäller kostnad för god man, då den faktiska kostnaden automatiskt läggs till minimibeloppet.

Ytterligare avgiftsreducering

Brukare som flyttar till vård- och omsorgsboende och fortfarande har kvar kostnader för den tidigare bostaden, kan få avgiften för vård och omsorg reducerad med hänsyn till den tillfälligt ökade boendekostnaden. Denna avgiftsreducering kan beviljas i högst tre månader. Ansökan om avgiftsreducering görs på en särskild blankett och lämnas till avgiftshandläggaren.

Vid rättning på grund av fel uppgifter

Om brukaren inte fått avgiftsbeslut och faktura för utförda insatser kan detta skickas i efterhand, förutsatt att brukaren informerats om att han/hon ska betala för den hjälp som ges från kommunen.

Om brukaren lämnar in blankett med uppgifter för ändring av avgiftsbeslut inom en månad från det att de fått avgiftsbeslutet, kan nytt avgiftsbeslut börja gälla från det att uppgifterna ändrades (t.ex. från årsskiftet). Redan fakturerade kostnader kan då rättas bakåt i tiden.

Om brukaren lämnar in ändring av uppgifter senare än en månad efter det att han/hon fått avgiftsbeslutet görs ett nytt avgiftsbeslut från det datum som blanketten med uppgifterna kom till avgiftshandläggaren. Redan fakturerade kostnader kommer i det fallet inte att rättas bakåt i tiden.

Överklagan

Avgiftsbeslutet kan överklagas. Överklagandet ska vara skriftligt och inkomma till kommunen senast tre veckor från den dag som brukaren tog del av avgiftsbeslutet.

Fakturering

Fakturering görs månadsvis, i efterskott, och i enlighet med Riktlinjer för fakturering och kravverksamhet.

Avdrag på fakturan

Vid permission från korttidsvård:

- Avdrag görs för kost men inte för vård och omsorg de dagar brukaren har permission. *Frånvaron ska gälla hel kostdag.*

Vid frånvaro på grund av sjukhusvistelse/korttidsvistelse/växelboende:

- Månadsavgiften för beslutad vårdbehovsnivå delas med antal dagar per månad. Avdrag görs med det aktuella antalet frånvarodagar. Detta gäller samtliga vårdbehovsnivåer.
- Frånvaro hel månad innebär avdrag med hel månadsavgift.

Vid övrig frånvaro:

För "övrig frånvaro" gäller att brukaren ska ha lämnat meddelande minst 5 dagar i förväg om en frånvaro om minst 5 dagar i följd.

- Månadsavgiften för beslutad vårdbehovsnivå delas med antal dagar per månad. Avdrag görs med det aktuella antalet frånvarodagar. Detta gäller samtliga vårdbehovsnivåer.

Kontroll

Varje år gör avgiftshandläggaren ett antal stickprovskontroller för att kontrollera med andra myndigheter att brukare har uppgett alla inkomster och att de inlämnade uppgifterna stämmer. Kontroller kan också genomföras då något är oklart i samband med handläggningen av avgifterna. Brukarna ska kunna styrka lämnade uppgifter vid förfrågan.